TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI Sınıf-12

OGM MATERYAL
ORTAÖĞRETİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

KONU 1980 SONRASI TÜRK ŞİİRİ

1980 sonrası Türk şiirinde şairlerin genel yaklaşımı "Türk şiirinin bir bütün olduğu, bu şiirin hiçbir ayrım gözetilmeden sahiplenilmesi gerektiği" şeklindedir. Bu dönemde "kent kimliği, şehirleşme" tema olarak öne çıkmıştır. 1980 sonrası şiir kuşağının en önemli özelliği tek bir şiir anlayışından değil, çeşitli şiir anlayışlarından söz edilebilmesidir. "Çok seslilik" bu kuşağın belirleyici özelliğidir. 1980 sonrası kuşakta politik ve toplumsal konular arka planda kalırken bireysel kaygılar ön planda olmuştur.

1980 sonrası Türk şiiri, gelişme ortamını dergilerde bulmuştur ve aynı dergide farklı şiir anlayışında şairler birlikte ürünler verebilmiştir. Bu kuşak için önemli dergiler olarak Üç Çiçek, Poetika, Şiir Atı, Fanatik, Sombahar, Broy, Yönelişler dergileri sayılabilir. Haydar Ergülen'in yayımlanmasında yer aldığı Üç Çiçek, uzun ömürlü olmasa da dönemin etkili dergilerinden biri olmuştur.

Bu kuşakta yer alan şairler arasında Tuğrul Tanyol, Haydar Ergülen, Metin Celal, Lale Müldür, Seyhan Erözçelik, Şavkar Altınel, Roni Marguiles, İhsan Deniz, Adnan Özer, Osman Hakan A., Akif Kurtuluş, Hüseyin Atlansoy, Enver Ercan, Turgay Fişekçi, Hüseyin Ferhad, Sina Akyol, Enis Batur, Şükrü Erbaş, Salih Bolat, Birhan Keskin, Ebubekir Eroğlu, Murathan Mungan, Küçük İskender, Metin Cengiz, Sunay Akın, Akgün Akova, Melisa Gürpınar, Ahmet Erhan, Yaşar Miraç sayılabilir.

HAYDAR ERGÜLEN

Eskişehir'de doğan Ergülen, Ankara Aydınlıkevler Lisesinden mezun olduktan sonra Ortadoğu Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Bölümünde Sosyoloji öğrenimi gördü. İlk şiirini Umur Erkan adıyla Gelişim dergisinde çıkardı. Sonraki dönemlerde yazdığı şiirlerini Felsefe Dergisi, Türk Dili, Somut, Yusufçuk, Varlık dergilerinde yayımladı. Şiirlerinde çağrışım zenginliği olan sanatçı, imgeci şiirin güçlü temsilcilerindendir. Yalnızlık, ölüm, yabancılaşma, hüzün, sevgi, kardeşlik gibi temaları işledi. Şairliğiyle tanınan sanatçının mektupları ve Düzyazı: 100 Yazı adlı deneme kitabı da vardır. *Karşılığını Bulamamış Sorular, Sokak Prensesi, Sırat Şiirleri, Eskiden Terzi, Hafız ve Semender, Nar, Ölüm Bir Skandal, Keder Gibi Ödünç, Üzgün Kediler Gazeli* şiir türündeki eserleridir.

HÜSEYİN ATLANSOY

Cumhuriyet Dönemi şairlerindendir. Eskişehir'de doğan sanatçı, bir süre Boğaziçi Üniversitesi Temel Bilimler Fakültesine devam ettikten sonra öğrenimini İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Sosyoloji Bölümünde tamamladı. Şehir hayatının, modernizmin, küreselleşmenin; değerleri yok ettiğini ve bunun insan hayatında meydana getirdiği olumsuz etkileri mizahi bir üslupla şiirlerinde anlattı. *İntihar İlacı, Balkon Çıkmazında Efendilik Tarihi, Şehir Konuşmaları, Kaçak Yolcu, İlk Sözler* şiir türünde yazdığı eserlerinden bazılarıdır.

SORULAR

SORU 1

(I) 1980 sonrası Türk şiirinde ortak bir şiir anlayışıyla hareket edilmiştir. (II) Dönemin etkin dergilerinden bazıları Yazko Edebiyat, Üç Çiçek, Şiir Atı ve Sombahar'dır. (III) Bu devrede İkinci Yeni sonrası toplumcu şiirde olduğu gibi ideolojik temelli şiirler yazmak öncelenmemiştir. (IV) Düzyazıya yaklaşan, kapalı anlatımlı ve her açıdan serbest bir üslup benimsenmiştir. (V) Uzak çağrışımlara yönelmek bakımındansa İkinci Yeni ile benzeştiği görülür.

1980 sonrası Türk şiiri ile ilgili numaralanmış yargıların hangisinde bilgi yanlışı vardır?

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

Cevap: A

SORU 2

Klasik ve çağdaş şiirimizin birikimlerini bilinçli bir şekilde çözümleyip ustaca şiirlerine katmıştır. Gerçeklik ile ironi arasında gidip gelen duygu yoğunluğu yüksek şiirler yazmıştır. Denemeleri ve şiir değerlendirmeleriyle dikkat çekmiştir. "Karton Valiz, Kabereden Emekli Bir Kız Kardeş, Nar" önemli eserlerinden bazılarıdır.

Bu parçada tanıtılan sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Haydar Ergülen
B) Hüseyin Atlansoy
C) Murathan Mungan
D) Nurullah Genç
E) Enis Batur

Cevap: A

SORU 3

günlüğü eksik tutulan güz
usulca çekilmiş de kıyıya
bütün gürültülerden uzakta
eğiriyor suların köpüğünü
belli ki duymuyor dağların
uğuldayan yalnızlığını

Bu dizelerde 1980 sonrası Türk şiirinin aşağıdaki özelliklerinden hangisi görülmez?

A) Soyutluk
B) Geleneksellik
C) Bireysellik
D) Kapalı anlatım
E) İmge

Cevap: B